

Pécsi Ítéltábla

Pf.III.20.039/2022/4. szám

A felperes:

Fővárosi Ítéltábla (cím1)

A felperes képviselője:

ügyvéd1, cím2

Az alperes:

alperes1 cím3

Az alperes képviselője:

ügyvéd2 cím4

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

alperes 10. sorszám alatt

A per tárgya:

sajtó-helyreigazítás

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

22.P.20.520/2022/9. számú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Zrt. (cím5), hogy fizessen meg a felperesnek tizenöt napon belül 101.600 (egyszázegyezer-hatszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, valamint az államnak – az állami adóhatóság külön felhívására – 48.000 (negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A www.magyar nemzet.hu internetes portálon 2020. október 12. napján „Messeország: Mit mond a tudomány?” címmel megjelent cikkben írt közlések miatt a Labrisz Leszbikus Egyesület által jóhírnévhez fűződő jog megsértése miatt indított perben a felperes 2.Pf. tanácsa 2022. február 1. napján hirdette ki másodfokú ítéletét, melyben az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a keresetet elutasította.

- [2] A felperes eljáró tanácsa a szóbeli és az azzal egyező írásbeli indokolás szerint vizsgálta, hogy a sérelmezett közlések tényállításnak, vagy véleménynek minősülnek-e, és az utóbbi mellett foglalt állást. Az írás tartalmi elemzése körében kitért arra, hogy a miniszterelnök álláspontjához kapcsolódóan a cikkíró a homoszexualitás kialakulásában döntőnek tartja a környezeti hatásokat, elítéli a Meseország mindenkié című könyvet és az azt kiadó a Labrisz Leszbikus Egyesületet is. Ismertette a kifogásolt közlés szövegkörnyezetét, mely szerint a könyvet a pedofiliához, a Labrisz Leszbikus Egyesületet pedig egy pedofil szervezethez hasonlóan kell megítélnünk, mivel a pedofiliát is az áldozat életkora teszi bűncselekménnyé. A felperes eljáró tanácsának álláspontja a fentiekről az volt, hogy „ez az értékítélet kétségtelenül túlzó és provokatív módon került megfogalmazásra, ám az írás szövegkörnyezetéből kitűnik, hogy milyen logika mentén, milyen célkitűzések, milyen indok alapján került sor ennek az álláspontnak a közlésére...a véleménycikk szerzője vélhetően azt akarta kifejezni, hogy mivel egy mesekönyvről van szó, annak hatására gyerekek kerülhetnek veszélybe, ahogyan a pedofiliánál az áldozat életkorának van jelentősége, itt is a kiskorúakat érinti a cikkben levezetett veszélyeztetés. A körben vont tehát párhuzamot a cikk írója, hogy mindkét esetben gyerekek kerülhetnek veszélybe. Ezen párhuzam helytállóságát vagy helytelenségét pedig a bíróságok semmilyen módon nem vizsgálják”.
- [3] Az alperes által szerkesztett index.hu portálon 2022. február 2. napján jelent meg a jelen perrel érintett „A Fővárosi Ítéltábla szerint lehet pedofilnak nevezni a Meseország mindenkié kiadóját” című cikk, mely az előzmények – a [www. magyar nemzet.hu](http://www.magyar nemzet.hu) oldalon megjelent írás, az amiatt indított per és annak elsőfokú eredménye – ismertetését követően az alábbiakat tartalmazta:
- [4] „Kedden, a másodfokú eljárásban a Fővárosi Ítéltábla már másfajta ítéletet hirdetett ki. A Magyar Helsinki Bizottság szerint ennek szóbeli indoklásában az állt, hogy Orbán Viktor is kapcsolatot lát a homoszexualitás és a pedofília között (erről a kormányfő január közepén is beszélt egy rádióinterjúban), és a Magyar Nemzet cikkében mindössze erre vonatkozóan soroltak fel tudományos bizonyítékokat. A Magyar Helsinki Bizottság szerint ez a bírói indoklás azért nem megfelelő, mert a kormányfő interjújának szövege egyáltalán nem volt a per tárgya. Hozzátették: ezenkívül az állt még a bírói indoklásban, hogy a bírói tanács szerint a pedofiliához hasonlóan ez a könyv is bántja a gyerekeket, ezért a párhuzam nem sértő (az, hogy a könyv miként bántja a gyereket, nem derült ki).”
- [5] A felperes helyreigazítási kérelmét az alperes nem teljesítette, ezért a felperes a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42.§-a, a sajtószabadságról és médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12.§-a, valamint a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 495.§ (2) bekezdése és 496.§ (1) bekezdése alapján sajtó-helyreigazítás közlése iránti keresetében kérte az alábbi tartalmú helyreigazítás közzétételét:
- [6] „A 2022. február 2. napján megjelent „A Fővárosi Ítéltábla szerint lehet pedofilnak nevezni a Meseország mindenkié kiadóját” című közleményünkben valótlanul híreszteltük, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Labrisz Leszbikus Egyesület által jóhírnév megsértése iránt indított perében meghozott döntésének szóbeli indoklásában az állt, hogy Orbán Viktor is kapcsolatot lát a homoszexualitás és a pedofília között, továbbá, hogy ezenkívül az állt még a bírói indoklásban, hogy a pedofiliához hasonlóan ez a könyv is bántja a gyerekeket. Ezzel szemben a valóság az, hogy az indoklás során a kereset tárgyává tett cikkben írtak és a sérelmezett újságírói vélemény ismertetésére került sor. Az ítélet szóbeli indoklásának lényege az volt, hogy a sérelmezett közlés közügyek vitatása során hangzott el, a felperes közszereplő, ekként tűrési kötelezettsége fokozott, a kifogásolt összehasonlítás pedig olyan értékítélet, amely nem lépte túl a szabad véleménynyilvánításhoz való jog kereteit.”
- [7] A felperes perköltséget az alperest kiadó Zrt.1-vel szemben számított fel.

- [8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, mivel a kifogásolt közléseket a másodfokú indokolásban elhangzottak alapozták meg. Álláspontja szerint egy többféle módon is értelmezhető nyilatkozat egyik lehetséges értelméről kifejtett elmarasztaló vélemény annak tartalmi helytállóságától függetlenül nem lehet sajtó-helyreigazítás tárgya, különösen nem közéleti vitában, melynek érintettjei valamennyien közszereplők, fokozott tűrési kötelezettséggel.
- [9] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy öt napon belül az általa szerkesztett index.hu internetes portál kezdő oldalán 24 órán keresztül tegye közzé a „Helyreigazítás a Fővárosi Ítéltábla szerint lehet pedofilnak nevezni a Meseország mindenkié kiadóját című cikk miatt” hírt, amelyről kattintással tegye elérhetővé az index.hu internetes portálon 2022. február 2-án „A Fővárosi Ítéltábla szerint lehet pedofilnak nevezni a Meseország mindenkié kiadóját” című cikk címe alatt, a lead előtt, amíg a cikk elérhető, de legalább 30 napig, az eredeti cikkel azonos betűszedéssel – kommentár nélkül – az alábbi közleményt:
- [10] „Helyreigazítás: A 2022. február 2. napján megjelent „A Fővárosi Ítéltábla szerint lehet pedofilnak nevezni a Meseország mindenkié kiadóját” című közleményünkben azt a valós tény, miszerint a döntés szóbeli indokolása során a kereset tárgyává tett cikkben írtak és a sérelmezett újságírói vélemény ismertetésre kerültek, abban a hamis színben tüntették fel, mintha a másodfokú bíróság a döntését arra alapította volna, hogy a miniszterelnök is kapcsolatot lát a homoszexualitás és a pedofília között, illetve hogy a pedofiliához hasonlóan ez a könyv is bántja a gyerekeket.”
- [11] Az Zrt.1-t a felperesnek 222.250 forint perköltség, az államnak 36.000 forint kereseti illeték megfizetésére kötelezte.
- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában felhívta a Pp. 495.§ (1) bekezdését, 496.§ (1) bekezdését, az Smtv. 4.§ (1), (2) és (3) bekezdését, 10.§-át, 12.§ (1) és (2) bekezdését, a PK 12. és 15. számú állásfoglalást.
- [13] Kifejtette, hogy az első közlés („a szóbeli indokolásban az állt, hogy Orbán Viktor is kapcsolatot lát a pedofília és a homoszexualitás között”) tényszerűen tartalmazza a szóbeli indokolásban azzal összefüggésben elhangzottakat, amikor a felperes eljáró tanácsa az ítélet indokolásában a perben kifogásolt cikket elemezte, annak tartalmát ismertette, mely a kereset elbírálásához elengedhetetlenül szükséges volt. Ehhez képest azonban az alperesi cikkben mindez úgy jelent meg, mintha a másodfokú bíróság a döntését – a jogszabályok helyett – a miniszterelnök nyilatkozatára alapította volna. A közlés ilyen módon nem felel meg a valóságnak, és okszerű következtetésnek, értékelésnek sem tekinthető, az indokolás e részletét az ítélet teljes logikai összefüggéséből kiragadva, a valóságot elferdítve jeleníti meg, mely azon túl, hogy a felperesre nézve sértő, az olvasók valóságghű tájékoztatását sem szolgálja.
- [14] A másik kifogásolt közlés („a bírói tanács szerint a pedofiliához hasonlóan ez a könyv is bántja a gyerekeket”) a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint azt az üzenetet közvetíti, mintha a felperes a döntését arra alapította volna, hogy a pedofiliához hasonlóan ez a könyv is bántja a gyerekeket. Ezzel szemben az indokolás úgy szólt, hogy a sajtó feladatát képezi a közérdekű ügyekhez kapcsolódó vélemények közlése, és e körben megengedett bizonyos fokú provokáció, túlzás is a figyelemfelkeltés érdekében; a véleménycikk szerzője által vont párhuzam helytállóságát, vagy helytelenségét a bíróságok semmilyen módon nem vizsgálják. Kifejezetten nem a bírói tanács „szerinti” álláspontról volt tehát szó az indokolásnak ebben a részében, hanem a perben vizsgált cikk írójának a véleményéről. A kifogásolt alperesi közlés éppen a felperes indokolásának lényegét nem tartalmazta (miszerint a bíróságok a vélemény helytállóságát vagy helytelenségét nem vizsgálják), hanem a valóságot elferdítette, azt teljesen más tartalommal ruházta fel.

- [15] Rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy a perben kifogásolt közlések a szóbeli indokolás részét képezték, de nem abban a formában, ahogy azt az alperes közölte. Erre tekintettel az alperes nem valótlan tényeket híresztelt, hanem a valós tényeket elferdítve, a szöveggörnyezetből kiragadva, azokat más jelentéstartalommal felruházva, hamis színben tüntette fel, ezáltal egészen más tartalmat nyertek. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság – a PK 15. számú állásfoglalásra is tekintettel – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között állapította meg a helyreigazítás szövegét olyan módon, hogy abból az olvasó számára egyértelmű legyen, hogy az alperes mely valós tényeket milyen hamis színben tüntetett fel.
- [16] Mivel az alperes peresztes lett, ezért a Pp. 499.§ (1) bekezdése értelmében a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján az alperesi sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő Zrt.1-t kötelezte az elsőfokú bíróság a felperes perköltsége, valamint a feljegyzett illeték megfizetésére.
- [17] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezett. Fellebbezése elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a kereset elutasítására, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítására, harmadlagosan a perköltség viselésének a pernyertesség-peresztesesség arányában történő megosztására irányult.
- [18] A fellebbezés indokolása szerint a perbeli cikk tartalmára vonatkozó közlést a választási kampányhoz hasonlóan kell megítélni, annak témája a 2022. áprilisi közös választási és népszavazási kampányhoz kapcsolódott, indoka pedig a Labrisz Leszbikus Egyesületnek az a kiadványa volt, amely megalapozta a homofób kormánypropagandát. Az Alkotmánybíróság standardjai szerint [3111/2022. (III. 23.) AB határozat] a cikk a tolerálandó értelmezési kereten belül van.
- [19] Sérelmezte fellebbezésében az alperes, hogy az ítélet a szöveg teljes összefüggéseinek vizsgálatát túlbonyolítja. Amennyiben a Magyar Nemzet cikk szerzője a miniszterelnökkel ért egyet és az ő álláspontját fogadja el, pedofilként megjelölve a Labrisz Leszbikus Egyesületet, akkor véleményük szerint ezt úgy kell értelmezni, hogy a felperes a miniszterelnök pedofiliát és homoszexualitást összemosó álláspontját tekinti tolerálandó véleménynek, különösen, mivel a miniszterelnök ezt 2022. január 14-én meg is erősítette.
- [20] Rámutatott az alperes, hogy az elsőfokú bíróság is tényként rögzítette, az általa leírtak az ítélet indokolásában elhangzottak: ehhez képest nem lehet helyreigazítás tárgya, hogy az elhangzottaknak mi a relatív súlya vagy jelentősége. Arra is hivatkozott, hogy más ügyben (2.Pf.20.823/2021/4.) a Fővárosi Ítéltábla nem teljesítette a sajtó-helyreigazítás iránti keresetet abban az esetben sem, amikor egy egyetemi oktató előadásáról beszámoló cikk állításai ugyan valótlanok voltak, de az egyetemi oktató hangsúlyából mégis a cikkben írt következtetésre lehetett jutni. Ehhez képest a jelen perben valós az, hogy mi hangzott el a felperesi tanács elnökétől.
- [21] A hatályon kívül helyezés iránti másodlagos fellebbezési kérelmének indokolása szerint a Pp. 342.§ (1) bekezdése alapján az érdemi döntés nem terjedhet túl a kereseti kérelmen. A felperes valótlan tények közzétételére vonatkozó helyreigazításra kérte kötelezni az alperest, az elsőfokú a bíróság valótlan tények közlését nem állapította meg. A Pp. 499.§ (1) bekezdésében meghatározott bírói mozgástér nem terjed addig, hogy olyan tartalmú helyreigazítás közzétételét rendelje el a bíróság, ami érdemben és nem csak szövegezésében tér el a kereseti kérelemtől.
- [22] A perköltség kapcsán arra hivatkozott, hogy a felperes csak a kereset fele részében pernyertes abban az esetben is, ha az elsőfokú ítélet megváltoztatására nem kerül sor, mert a valóság közzétételére kötelezésnek az elsőfokú bíróság nem adott helyt. Ha a felperes két mondat közzétételét kéri, amelyből egyet mellőz a bíróság, akkor a felek pernyertessége azonos arányú. Kérte, hogy a perköltség viselését a másodfokú bíróság a felek között a

pernyertesség-pervesztesség arányában ossza meg abban az esetben is, ha az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására, illetve hatályon kívül helyezésére nem kerül sor.

- [23] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Rámutatott, hogy az alperesnek a PK 14. számú állásfoglalás értelmében azt kellett volna bizonyítania, hogy a sérelmezett kijelentések a híresztelések szerint hangzottak el, erre azonban kísérletet sem tett. Mindezek alapján az alperes elsődleges fellebbezési kérelme teljes egészében alaptalan, az elsőfokú bíróság az anyagi jog egyetlen rendelkezését sem sértette meg. Hatályon kívül helyezésnek sincs helye, a kereseti kérelmen való túlterjeszkedés csak az érintett rendelkezés hatályon kívül helyezését eredményezhetné, eljárási szabálysértés azonban nem történt, a Pp. 499.§ (1) bekezdése, a PK 15. számú állásfoglalás I. pontja értelmében a kérelem és az ellenkérelem korlátai között a bíróság belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét. A perköltség tárgyában is helyesen döntött az elsőfokú bíróság: mivel a keresetben foglalt minden kérelme helytállónak bizonyult, teljes pernyertessége nem vitatható.
- [24] A fellebbezés nem alapos.
- [25] A perben a tényállást érintő vita a peres felek között nem volt, így a másodfokú bíróságnak az anyagi jogi felülbírálat során azt kellett vizsgálnia, hogy a megállapított tényekből az elsőfokú bíróság megfelelő jogi következtetést vont-e le, a fellebbezésben kifejtettekre figyelemmel szükséges, illetőleg indokolt-e megállapított tények eltérő minősítése.
- [26] Az alperesnek az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló elsődleges fellebbezési kérelme azon alapult, hogy a sajtó-helyreigazítás elrendelésének az Smtv. 12.§ (1) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn, miután az elsőfokú bíróság is megállapította, hogy a felperes ítéletének indokolása során az hangzott el, amit az alperesi írás tartalmaz, az elhangzottak relatív súlyának vagy jelentőségének értékelése pedig sajtó-helyreigazítást nem alapozhat meg.
- [27] Az Smtv. 12.§ (1) bekezdése alapján sajtó-helyreigazításnak nem csak valótlan tény állítása vagy híresztelése, hanem való tények hamis színben való feltüntetése esetén is helye van. A jogsértés utóbbi módja állapítható meg abban az esetben, ha a közlés az egyes adatok önkényes csoportosítása, összeválogatása, rendezése, kiragadása folytán válik megtévesztővé. A hamis színben feltüntetést jelentheti, amikor a közlemény valamennyi állítása valós, azonban egyben hiányos is, és a sérelem az információk alapos megértéséhez szükséges valós tények elhallgatásán alapul.
- [28] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontjával maradéktalanul egyetértett abban a kérdésben, hogy a perbeli esetben a sajtóhelyreigazításnak utóbbi feltétele – való tények hamis színben történő feltüntetése – megvalósult.
- [29] A jóhírnév megsértésének – a Ptk. 2:45.§ (2) bekezdésében írt törvényi fogalmából következően – véleménynyilvánítás nem lehet az alapja; így a jóhírnév megsértése miatt indított perben alapvető annak vizsgálata, hogy a sérelmezett közlés tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősül-e. Töretlen a bírói gyakorlat a sajtóhelyreigazítási igények elbírálásának szempontjait taglaló, de tartalmánál fogva személyiségi jogi perekben is irányadó PK. 12. számú állásfoglalás alapján abban a kérdésben is, hogy a jogsértés elbírálásánál a használt kifejezéseket nem lehet elszigetelten vizsgálni, hanem tekintettel kell lenni a szöveggörnyezetre is, és az egymáshoz tartalmilag szorosan kapcsolódó, egymással összetartozó részeket összefüggésükben kell áttekinteni. Mindezekből következően elkerülhetetlen, hogy a személyiségi jogi perben eljáró bíróság a sérelmezett közleményt részleteiben elemezze és vizsgálja; ami nem lehetséges a közlésben megfogalmazottak ismertetése, felidézése nélkül.

- [30] Kétségtelen, hogy elhangzott a személyiségi jogi perben hozott ítélet indokolása során, hogy a miniszterelnök is kapcsolatot lát a homoszexualitás és a pedofília között, valamint, hogy a pedofiliához hasonlóan a Meseország mindenkié mesekönyv is bántja a gyerekeket. A másodfokú bíróság azonban e részletekre a jogalkalmazási kötelezettségét teljesítve, az írás elemzése, ismertetése körében – és nem saját álláspontjaként – tért ki. Az alperes által közzétett tudósítás sugalmazásával ellentétben a felperes ítéletének indokolásából nem következik, hogy a másodfokú bíróság azonosult volna a per tárgyává tett közlés tartalmával. A jóhírnév megsértése miatt indított per alperesére vonatkoztatva állapította meg a felperes, hogy a különböző álláspontok közül a miniszterelnök álláspontjával ért egyet, egyebekben is a cikkíró gondolatmenetét követte, hogy állást foglalhasson a tényállítás vagy véleménynyilvánítás kérdésében.
- [31] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal ellentétben nem bonyolította túl a szöveg összefüggéseinek vizsgálatát, hanem a felperes egyértelműen szövegezett ítéletéhez adott egyszerű szövegértelmezési megoldást, alátámasztva, hogy az ítélet konklúziója, a felperes eljáró tanácsának álláspontja teljesen eltérő volt attól, mint amit az alperes a perbeli cikkben megfogalmazott. Sem logikailag, sem szövegtanilag nem igazolható az a fellebbezésben is hangoztatott következtetés, hogy amennyiben a Magyar Nemzet cikk szerzője a miniszterelnökkel ért egyet, akkor a felperes a miniszterelnök álláspontját tekinti tolerálandó véleménynek (ami lényegében a perbeli írás tömör, de kontroll és reflexió nélküli összefoglalása).
- [32] Az indokolás egyes tartalmi elemeinek összekeverése, az ismertetés, elemzés során elhangzottaknak a bíróság saját álláspontjaként való megjelenítése a való tények (indokolásrészletek) tendenciózus csoportosítását jelenti, amely egyértelműen olyan megtévesztő látszatot kelt, mintha a felperes maga is osztotta volna a cikkíró álláspontját. Ezt a látszatot erősíti, hogy az alperes elhallgatta az indokolásnak azt a hangsúlyos részletét, hogy a bíróság a vélemény tartalmi helyességét, értékminőségét egyáltalán nem vizsgálja.
- [33] Az Alkotmánybíróság a fellebbezésben hivatkozott 3111/2022. (III. 23.) AB határozatban azt hangsúlyozta {[45]-[46]}, hogy a választási kampányok során a választási eljárási törvény széles eszköztárat biztosít a jelöltek számára a választópolgárok meggyőzésére, és ezzel összefüggésben választási kampányokban az egyes kijelentések megítélése tekintetében a tényállítások és a (politikai) véleménynyilvánítások közötti határok kitolód(hat)nak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a jelöltek bármilyen valótlan információt, állítást terjeszthetnek egymásról: ha a megnyilatkozásnak észszerűen még a kampány körülményei között sem tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy jövőbeli politikájára vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként értelmezik, akkor helye lehet a közlő valótlan tényállítás miatt történő felelősségre vonásának.
- [34] A felperes jogi státuszából következően a választási kampánynak nem részese, a választópolgárok meggyőzése nem feladata, tájékoztatásuk érdekében rendelkezésre álló eszközei (tárgyszerű sajtóközlemény) korlátozottak. Az alperes által hivatkozott fenti alkotmánybírósági határozatnak tehát a jelen perben nincs relevanciája, azon túl, hogy a határozat még a megjelölt személyi körben is igyekszik határát szabni a valótlan tényállításoknak.
- [35] Miután minden ügy egyedi, a más ügyben alaptalanul kért sajtóhelyreigazítás a jelen perben érvényesített igényt nem teszi megalapozatlanná. A per tárgyává tett közlés egyértelmű hamisságát nem befolyásolja, hogy más perben valamely közlés valóságát prozódiai vizsgálattal alá lehetett támasztani: utóbbi a jelen perben nem merült fel.
- [36] A Pp. 381.§-a szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha

szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű.

- [37] A felperes fellebbezésében hivatkozott szabálysértés (kereseti kérelmen való túlterjeszkedés valótlan tény állítása helyett való tény hamis színben való feltüntetésének megállapítása által) esetleges megtörténte esetén a másodfokú eljárásban orvosolható lenne, így hatályon kívül helyezésre nem adna okot. Az elsőfokú bíróság azonban a Pp. 342.§-át nem sértette meg. A PK 15. számú állásfoglalás I. pontja értelmében, ha a bíróság a keresetnek helyt ad, határozatában – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között – belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét, és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi. A Pp. 499.§ (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a bíróság a keresetnek helyt ad, ítéletében az alperest - a közzététel módjának és határidejének meghatározása mellett - a bíróság által meghatározott szövegű helyreigazító közlemény közlésére kötelezi. A szubjektív jogvédelem céljával lenne ellentétes, ha a törvény korlátozná a jogalkalmazót abban, hogy a helyreigazításra kötelezés során mérlegelje az eset összes körülményét. Ezért a törvény a keresetnek helyt adó ítélet esetén is csak arról rendelkezik, hogy a bíróságnak az ítéletben meg kell határoznia a közzététel módját és határidejét, valamint a helyreigazító közlemény szövegét, de annak részleteit a bírói gyakorlathoz igazodóan a bíróság mérlegelésére bízta. Az érvényesített jog tartalmi kereteit az határozza meg, hogy a felperes a jogsértést mely közlések kapcsán állítja (ez a felperes jogállítása). Az elsőfokú bíróság ezen belül határozta meg a helyreigazító közlemény szövegét, ezért a kereseti kérelmen nem terjeszkedett túl.
- [38] A felperes az alperes álláspontjával ellentétben teljes egészében pernyertes lett, miután a jogsértést valamennyi kifogásolt közlésrészlet esetében megállapította az elsőfokú bíróság, csupán a helyreigazító közleményt szövegezte a keresettől eltérően. Így az alperes perköltségre vonatkozó fellebbezési kérelme sem volt teljesíthető.
- [39] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [40] A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2.§ (1) bekezdésére, 4/A.§-ára figyelemmel megállapított összegű, a felperesnél a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget az eredménytelenül fellebbező alperes helyett a Pp. 83.§ (1) bekezdése, 499.§ (1) bekezdés második fordulata alapján a sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személy köteles viselni, és a Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján a pervesztességének megfelelően viseli a meg nem fizetett fellebbezési illetéket is.

Pécs, 2022. június 13.

Dr. Kutasi Tünde s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró